

SĂ SCRDEM CORECT !

**Caiet pentru înșușirea
ortogramelor la ciclul primar**

Clasele III – IV

Editia a VII-a

Editura Paralela 45

sa → ei, lui

s-a → acțiune

la → direcție

l-a → acțiune

ceai → băutură

ce-ai → ~~băutură~~

ia → a lua

i-a → după *i* urmează o acțiune

săi → ai lui

să-i → să-~~și~~

car → a căra, car pentru transport

c-ar → că-ar

v-ar → ~~vă~~-ar

var → material de construcție

sau → ori

s-au → ori

într-o → într-o

într-un → într-un

naș → oficiază botezul

n-aș → ~~nă~~-aș

ca → comparație

c-a → că-a

nai → instrument muzical

n-ai → ~~nă~~-ai

neam → popor, rudenie

ne-am → după *ne* urmează o acțiune

sar → a sări

s-ar → după *s* urmează o acțiune posibilă

casă → locuință

ca să → după *ca* urmează o acțiune

să-mi → să-~~și~~mi

să-ți → să-~~și~~ți

să-i → să-~~și~~i

să-și → să-~~și~~și

să-l → să-~~și~~l

cai → animale de tracțiune

c-ai → că-ai

deal → formă de relief

de-al → ~~formă de~~ relief

iar → din nou

i-ar → după *i* urmează o acțiune posibilă

2 exerciții recapitative

Respect pentru oameni și cărți

■1. Alege forma potrivită:

- a) Maria sa s-a dus la l-a film cu sora sa s-a.
- b) Ana la l-a întrebat pe Mihai dacă la l-a durut capul la l-a școală.
- c) S-au Sau adus cireșe sau s-au portocale?
- d) Într-o întru o zi am hotărât să-i să-i scriu mamei.
- e) N-as Naș vrea să plece vara de la l-a noi.
- f) Ce-ai Ceai adus în coșul cu flori: lalele sau s-au trandafiri?

■2. Transformă după model:

AZI

- a) Marin îi dă Anei flori.
- b) Îți scrie o scrisoare.
- c) Dorin le cere colegilor o gumă.
- d) Tata ne aduce cireșe.

IERI

- a) Marin i-a dat Anei flori.
- b)
- c)
- d)

■3. Scrie ortograma potrivită:

(s-au, n-aș, s-a, ia, n-ai, c-a, sau, ce-ai)

- a) scris acolo?

6 să scriem corect!

b) Cred plouat pe munte.

c) Cine a câștigat Chiriac Dorin?

d) adus multe flori la piață.

e) învățat cântecul?

f) Eu merge la concert.

g) auzit glasul mamei.

h) Ana caietul din clasă.

■4. Alcătuiește câte o propoziție cu fiecare dintre formele cuvintelor:
ia/i-a, ca/c-a, la/l-a, cai/c-ai.

ia/i-a

a)

b)

ca/c-a

a)

b)

la/l-a

a)

b)

cai/c-ai

a)

b)

■ 5. Compunere gramaticală!

Alcătuiește o scurtă compunere (9-10 propoziții) cu titlul *Prima zi*

Respect pentru oameni și cărți

de școală, în care să folosești opt dintre ortogramele învățate până acum. Subliniază-le!

Prima zi de școală

- a. **Cei** cinci copii se joacă în parc.
(acei)
 - b. **Ce-i** atâta gălăgie?
(Ce ii)
-
- a) Se scrie „**cei**” când cuvântul se poate înlocui cu „**acei**” sau „**aceia**”.
 - b) Se scrie „**ce-i**” când cuvântul nu se poate înlocui cu „**acei**” sau cu „**cei**” sau când lipsește vocala „**i**”.

Exerciții

■1. Explică oral scrierea cuvintelor subliniate:

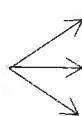
- a) S-au dus la film doar cei cinci prieteni.
- b) L-a întrebat ce-i duce mamei.
- c) V-ar interesa cei cinci cățeluși?
- d) Dorin, ce-i tot duci Anei?
- e) De ce-i cerți pe cei cinci colegi?

■2. Completează propozițiile de mai jos:

șapte pisoi sunt drăgălași.

Cei

.....
.....

■3. Încercuiește forma corectă:

- a) $\frac{\text{La}}{\text{L-a}}$ văzut pe Marin cu $\frac{\text{cei}}{\text{ce-i}}$ doi frați ai săi.
- b) $\frac{\text{Cei}}{\text{Ce-i}}$ faci cățelușului?
- c) $\frac{\text{Ia}}{\text{I-a}}$ invitat pe $\frac{\text{cei}}{\text{ce-i}}$ cinci prieteni la ziua sa.
- d) Știu $\frac{\text{cei}}{\text{ce-i}}$ voi oferi Ancăi de ziua ei.

■4. Formulează întrebări pentru următoarele enunțuri, după model:

- a) În pungă este zahăr. → *Ce-i în pungă?*
- b) În penar este un creion. →
- c) În geantă este un caiet. →
- d) În borcan este miere. →

■5. Înlocuiește cuvintele subliniate, după model:

- a) Băieții din clasă învață bine.

Cei din clasă învață bine.

- b) Elevii din clasa a IV-a joacă fotbal.

.....

c) I-am urmărit pe reporterii de la televizor.

Respect pentru oameni și cărți

d) Mă întâlnesc cu prietenii din scara B.

Alcătuiește patru propoziții despre imaginea de mai jos cu următoarele ortograme:

ce-i, i-a, l-a și s-a.

